Mol`e, Vojeslav. Dr. Feliks Koneczny, Slowianoznawstwo a slowianofilstwo. 1913, Ljubljanski zvon

Mühsam seine Stirn von Falten glättend,
Mühsam nur nach milden Worten haschend,
Gegen den ergrauten Herrn Wilkowski,
Klopft den Szlachcic traulich auf die Schulter,
Nennt ihn edler Herr und Herzensvater:
„Fordre, was du willst, es soll dir werden.
Bei der Mutter Gott's von Czestochowa
Schwör ich's, Alles will ich gern gewähren;
Silber, Gold und Ungarwein und Stiefeln,
Meinen Schecken, hörst du's, meinen Schecken —
Nur verkaufe mir dein Gut Wilkovo.
itd.

Nužno čêlo gerbasto je gladil,
Nužno sladkih besedi iskal je,
De prijazno bi se pogovarjal
Z beloglavim Vilkovskim gospodam.
Prav prijazno ga tolkljá po rami;
Pravi šlahčič mu, in pan ga zôve,
In kar več še, serčni, mili oče.
„Tirjaj le, kar hočeš, vse ti dal bom.
Zarotim per Materi se Božji,
Ki čast'mo jo Lehi v Čenstohovim,
De ti dal bom vse, kar boš poželel!
Srebra in zlata bom dal na kupe,
Polne sode vina z Madžarije;
Čevljev vezenih, kožuhov pestrih,
In še šarca, slišiš, konja — šarca,
Ki je blísk mu brat, in ki mu para
Ti ne najdeš po Ukrajni daljni;
Vse to dam ti, če prodaš Vilkovo! . . .

Ledinski je gostobesednejši kakor Gaudy: 173 verzov izvirnika je razblinil na 311. S posebnim veseljem se je pomudil pri opisu kozminskih bakhanalij, kjer je dodal trubadurskega šlahčiča, ki toži „zvezdi-devki svoje bridkosrčne bolečine", in pa prizor, kako sezuje stari Vilkovski mladi kneginji čeveljček, ga nalije do vrha z dragim vinom in ga izpije na njeno zdravje. Drugih bistvenih dodatkov ni. Tako je treba prepisati vse poljske vplive na Ledinskega na račun Nemca Gaudyja, ki je prevajal poljske pesnike. S tem se je vsa lepa zgradba Grabowskega zrušila v prah, seveda tudi njegova trditev o vplivu jugoslovanskega narodnega pesništva na kompozicijo in formo „Vilkova". Žal mi je, da ne morem ponoviti dragemu Zvonovemu sotrudniku slavospeva, s katerim je pozdravil njegovo študijo dr. Lénard.

Dr. J. Š.

Dr. Feliks Koneczny, Słowianoznawstwo a słowianofilstwo. (Przemówienie na założeniu „Towarzystwa słowiańskiego" w Krakowie). Kraków 1913. 8⁰, 24 + 8 str. — Iz zbirke: Biblioteka Słowiańska. Dział I. Tom I.

Pričujoča brošura prinaša govor dr. Konecznega, urednika „Świata Słowiańskiego", na ustanovnem občnem zboru krakovskega „Slovanskega društva". Že od l. 1901. je obstajal v Krakovu „Slovanski klub", ki je med Poljaki prvi začel buditi zanimanje za slovanska vprašanja ter razpršil marsikatero megleno predstavo in predsodek o slovanstvu; bil pa je vendarle preveč ekskluziven in akademičen ter niso mogle njegove ideje prodreti med širše kroge, med katerimi ideje šele lahko postanejo meso in kri. Temu je odpomoglo lani ustanovljeno „Towarzystwo słowiańskie", ki je imelo nepričakovan uspeh: ogromno število članov in vedno bolj rastoče zanimanje za slovanski problem. Društvo prireja predavanja, širi znanje slovanskih jezikov, literature, umetnosti, zgodovine, zemljepisja, trgovske in industrijske vede i. t. d., ter izdaja v istem zmislu tudi publikacije. In ravno prva njegova brošura je pričujoča knjižica.

G. Koneczny popolnoma upravičeno zavrača trditev, da temelji slovanstvo na plemenski krvni sorodnosti ter prepušča to vprašanje antropologom; specifično „slovanska" kultura bi bila le umetna poza; misel, da gre pri slovanskem vprašanju samo za „kulturno zbližanje", je prazna fraza, ker bi ne bilo razlike v razmerah

dlib.si Digitalna knjižnica Slovenije